

Roman Galimany, *President de l'Associació Amics de la Música de Valls*

Robert Gerhard, patrimoni de Valls

Creiem que Robert Gerhard hauria de deixar de ser un músic encara desconegut per bona part de la societat, i començar a esdevenir per als vallencs el que és: un geni de la música de Valls, conegut arreu del món. De pare suís, mare francesa, esposa austríaca i adopció anglesa, és un compositor català que gaudeix d'un gran reconeixement internacional.

Nascut a Valls el 25 de setembre de 1896, va estudiar piano amb Enric Granados (1914-1915) i composició amb Felip Pedrell (1916-1922) i Arnold Schönberg (1923-1928). El seu cercle d'amistats el formaven Joan Miró, Federico García Lorca, Lluís Sert, Pau Casals, Ventura Gasol, Josep Carner i Frederic Mompou. Va ser company d'Alban Berg, Anton Webern i Hanns Eisler; va impartir classes de composició a Joaquim Homs, Roger Reynolds i Jan Bach, i es va relacionar amb Manuel de Falla, John Cage, Elliot Carter i Leonard Bernstein. Va rebre encàrrecs de la London Sinfonietta, la BBC i l'Orquestra Filharmònica de Nova York; va compondre bandes sonores per a cinema (entre elles, la memorable *This sporting life*, de Lindsay Anderson); va ser pioner de la música electrònica, i la Universitat de Cambridge li va atorgar un doctorat *honoris causa*. Amb aquest bagatge i gràcies a la seva gran capacitat d'amalgamar estils i tècniques, va generar una fusió única d'elements que situen la seva obra entre les més singulars del segle XX.

Robert A. Gerhard
Valls 2019-2021

Per poder entendre l'evolució de la música de Gerhard cal tenir en compte el desenvolupament del seu estil melòdic. En els inicis de la seva carrera va treballar el que podem anomenar 'melodia clàssica', obres que tenen una melodia definida amb un acompanyament convencional. Es tracta, no només de les cançons per a veu i piano, sinó també de la resta de la seva producció cambrística i orquestral. Però, a partir dels anys 50, la melodia es va difuminant i l'obra musical es converteix en un objecte sonor. Aquest procés comprèn una combinació de tècniques que desemboquen en el singular estil de Gerhard de finals dels anys 60, en què planteja una aproximació molt més lliure del serialisme i integra en les seves composicions acústiques, desinhibidament, tant elements del folklore com sonoritats de la música electrònica.

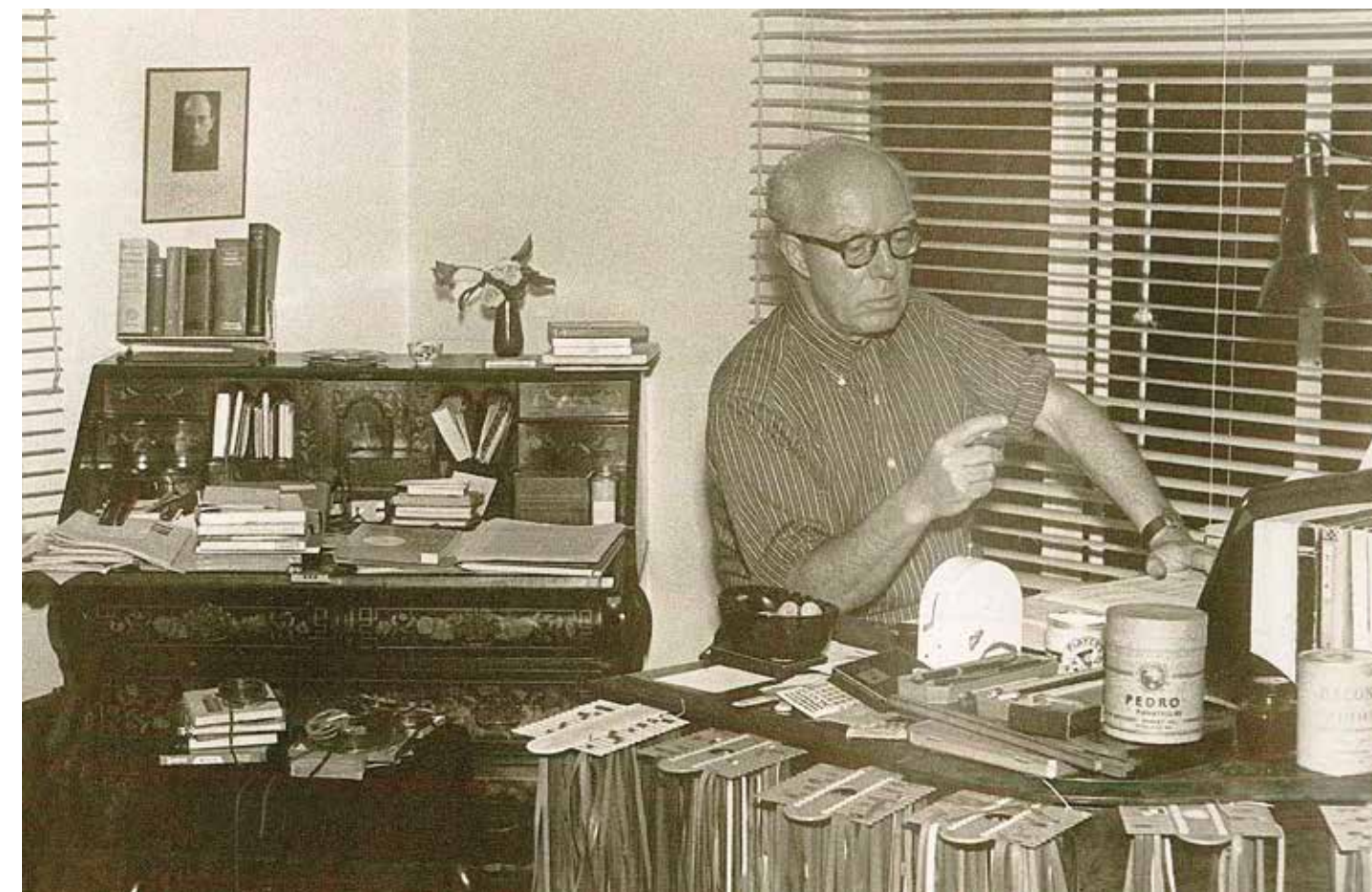
Tot i aquest vessant més universalista, Robert Gerhard era, també, manifestament i volgutament un home del Camp de Tarragona. Són diversos els testimonis davant dels quals ell mateix es definia com a "fill de Valls" o amb qui parlava amb enyorança de la seva ciutat i dels amics d'infància i joventut, molts dels quals, destacats personatges que també han deixat la seva empremta en l'art, l'arquitectura, la literatura, la fotografia o la política.

Tot plegat conforma el perfil polièdric de Robert Gerhard. Aquest any 2020 es commemora el cinquantenari de la mort d'aquest compositor internacionalment reconegut com un dels màxims revulsius de la música clàssica contemporània i l'any vinent, el cent vint-i-cinquè aniversari del seu naixement. Per això, creiem que ja és el moment que els vallencs li fem el reconeixement que es mereix. Tot i que hem tardat molt anys, avui dia Robert Gerhard ja és considerat un compositor pioner i actual, però malauradament encara no compta amb el reconeixement que pertoca a un creador, investigador, pensador i, especialment, explorador de la música. ■

Per a més informació: **Fons Robert Gerhard.**
Aula Gerhard. IEV Institut d'Estudis Vallencs
Tel. 977 600 660 - <https://iev.cat>

Any 60 del s. XX. Cambra de treball de Robert Gerhard. Hi ha una descripció de Joaquim Homs al llibre "Robert Gerhard i la seva obra" (BC 1991): "(...) La cambra de treball era molt àmplia i al fons, vora la finestra que donava al jardí tenia el piano de cua amb una taula d'escriure molt pràctica adossable a l'instrument (...) Quan el vam visitar havia muntat un veritable laboratori electrònic en el seu estudi amb l'ajut de la BBC Radiophonic Workshop i posseïa una bona quantitat de "loopings" per muntar música concreta".

Robert Gerhard al seu estudi, amb el piano al fons i a la paret, una fotografia del seu mestre Arnold Schönberg i manipulant cintes magnetofòniques al laboratori electrònic (Cambridge, anys 60 s. XX)